

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 15. januar 2021

Sag 54/2020

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Erbil G. E. Kaya, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Sermersooq Kredsret den 2. april 2019 (335/2019) og af Grønlands Landsret den 5. februar 2020 (K 098/19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørdam, Poul Dahl Jensen, Hanne Schmidt, Lars Hjortnæs og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om ophævelse af Grønlands Landsrets dom og hjemvisning til fornyet behandling i landsretten.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Hovedforhandling i ankesagen for Grønlands Landsret var første gang berammet til den 27. august 2019. T var ikke mødt. Anklagemyndigheden anmodede om, at bevisførelsen blev gennemført trods hans manglende fremmøde, mens forsvareren protesterede herimod. Retten bestemte, at vidnerne kunne afhøres i Ts fravær, idet indkaldelsen til hovedforhandlingen var forkyndt, og han ikke havde lovligt forfald, jf. den grønlandske retsplejelov § 561, jf. § 453, stk. 2. Der blev foretaget afhøring af tre vidner, hvorefter sagen blev udsat.

Sagen var på ny berammet den 5. februar 2020. T, der på dette tidspunkt var indlagt på psykiatrisk afdeling, var ikke mødt. Anklagemyndigheden anmodede under henvisning til de lægelige oplysninger om hans tilstand om, at sagen blev fremmet uden hans tilstedeværelse. Ts forsvarer protesterede herimod og anmodede om sagens udsættelse, indtil han var i stand til at møde. Landsretten besluttede at fremme hovedforhandlingen uden Ts tilstedeværelse, og der blev afsagt dom samme dag. Begrundelsen for at fremme hovedforhandlingen var følgende:

”Uanset tiltalte har ret til at møde, jf. retsplejelovens § 555, foreligger der konkret sådanne omstændigheder, at sagen kan gennemføres uden tiltaltes tilstedeværelse, jf. retsplejelovens § 561, jf. § 451. Der er herved lagt vægt på oplysningerne om tiltaltes langvarige psykiske sygdomsbillede, langvarige indlæggelser med kortere perioder, hvor han har været udskrevet, og hvor han ikke har fulgt den medicinske behandling. Af de grunde, og på baggrund af det af vikarierende overlæge Francisco Alberdi oplyste, findes sagen, også henset til den foranstaltning, der er nedlagt påstand om, at burde fremmes uden tiltaltes tilstedeværelse.”

Af udtalelsen af 31. januar 2020 fra speciallæge Bodil Gramkow Andersen fremgår ud over det, der er gengivet i Grønlands Landsrets dom, bl.a.:

”Det kan oplyses, at T aktuelt er indlagt i afdeling A1, Psykiatrisk Område, DIH, X-by.

Seneste udtalelse herfra til Grønlands Politi var ved daværende ledende overlæge Søren Buus Jensen d. 20.3.2019. På daværende tidspunkt var T indlagt på A1 på grund af diagnoserne Bipolar affektiv sindslidelse og Alkoholafhængighedssyndrom, episodisk brug.

T var det meste af indlæggelsen varetægtsfængslet i surrogat. Denne blev ophævet, den 9.4.19 i forbindelse med at tidligere afsagt dom blev ophævet. T var indlagt i svær manisk fase, som blev behandlet som tidligere maniske faser med elektrostimulationsbehandling, antipsykotisk medicin og stemningsstabiliserende. På denne baggrund bedres tilstanden, således T udskrives den 15.4.19 til fortsat opfølgning i Ikaarsafik med henblik på forebyggelse af nyt sygdomsgennembrud.

T genindlægges frivilligt på A1 d. 14.1.20 i en blandingstilstand, hvor han dels virker depressiv dels manisk. Han har ikke haft kontakt til psykiatrien ej heller Ikaarsafik siden udskrivelsen 15.4.19. T er stadig indlagt. De første døgn af indlæggelsen vurderes tilstanden at bedres i en sådan grad, at T får ledsaget udgang til at skovle sne ved et hus, som han har lovet at passe ved ejerens bortrejse. Denne ret korte udgang bevirker, at T udvikler en svær, vred manisk tilstand, hvor han bliver tiltagende truende og udadreagerende overfor personalet. Desuden forsøger han at strangulere sig selv. T bæltefixeres og er svært manisk på psykotisk vis uden sygdomsindsigt. T behandles med antipsykotika, beroligende medicin, stemningsstabiliserende medicin og elstimulationsbehandling. Herefter bedres tilstanden noget, og d. 27.1. får T igen ledsaget udgang. Denne udgang giver tydeligvis T for mange stimuli, således hans

tilstand igen forværres. T's tilstand skifter på sekunder, fra han synes at være rolig og samarbejdsvillig til vred og latent aggressiv og truende overfor personalet. T tvangstilbageholdes på behandlingsindikation, idet tilstanden på ingen måde er stabil. Udgang inddrages. At udgangen fortsat er inddraget, bliver T så vred over i dag, at han igen bliver truende i en sådan grad, at han bæltefixeres. T har ingen sygdoms-erkendelse.”

Af lægeerklæring af 3. februar 2020 fra vikarierende overlæge Francisco Alberdi fremgår ud over det, der er angivet i Grønlands Landsrets dom:

”Jeg mener derfor, at det er uforsvarligt at lade ham deltage i retssagen på onsdag den 5.02.20.”

Af telefonnotat af 6. februar 2020 vedrørende anklagemyndighedens telefonsamtale den 5. februar 2020 med Francisco Alberdi fremgår bl.a.:

”Forespurgt om, hvorvidt tiltaltes psykiske lidelse er kronisk oplyste overlægen, at tiltalte lider af bipolar sygdom, og er kendt adskillige år i psykiatrien med meget hyppige anfald.

Overlægen oplyste, at bipolar sygdom ikke er en kronisk lidelse, men at det næsten er 100 % sikkert, at det for tiltalte er en vedvarende sygdom, med hyppige anfald af både maniske psykoser og depressioner.

Forespurgt om perspektiverne for behandlingen af den nuværende tilstand oplyste overlægen, at der er gode perspektiver for bedring af tilstanden ved et længerevarende ophold på psykiatrisk hospital. Tiltalte vil dog kun være apsykotisk så længe han medicineres. Overlægen oplyste, at det forventes, at tiltalte stopper med sin medicinering kort efter udskrivning, hvilket han tidligere er kendt for at have gjort gentagne gange, hvorefter tilstanden hurtigt vil forværres.

Overlægen oplyste, at tiltalte den 6. februar 2020 skal overføres til videre behandling på Aarhus Universitetshospital, Psykiatrisk Afdeling Skejby, hvor det er forventningen, at han skal være i behandling i mindst 3 måneder. Herefter vil han skulle overføres til ophold på A1 i et par uger, hvorefter han udskrives til egen bolig og ambulante behandling i distriktskykiatrien.

Overlægen oplyste afslutningsvist, at tiltalte er kendt for at stoppe med at indtage sin medicin kort tid efter udskrivning til egen bolig, og dermed havner tiltalte gang på gang i samme situation som den nuværende.”

Retsgrundlag

Bestemmelserne i den grønlandske retsplejelov § 451, 453, stk. 1 - 3, § 548, stk. 1, § 555 og § 561 er sålydende:

”§ 451. Tiltalte skal, medmindre andet er bestemt i loven, personligt være til stede i retten under hele hovedforhandlingen, indtil sagen er optaget til dom. Retsformanden kan dog, efter at tiltalte har afgivet forklaring, tillade, at tiltalte forlader retten.

...

§ 453. Udebliver tiltalte ved begyndelsen eller i løbet af hovedforhandlingen, uden at forholdet er omfattet af § 452, stk. 2, og kan den pågældende ikke straks bringes til stede, udsættes sagen, medmindre retten beslutter at fremme hovedforhandlingen helt eller delvis efter stk. 2 og 3.

Stk. 2. Er tiltalte udeblevet trods lovlig tilsigelse og uden oplyst lovligt forfald, kan retten bestemme, at der skal foretages afhøring af vidner og syns- og skønsmænd, der er mødt, hvis det er foreneligt med hensynet til tiltalte, og hvis udsættelse af afhøringen vil være til væsentlig ulempe for de mødte eller medføre væsentlig udsættelse af sagen. Er tiltalte repræsenteret ved forsvarer, kan der dog kun foretages afhøring, hvis forsvareren er mødt.

Stk. 3. En hovedforhandling kan gennemføres, og dom kan afsiges i tiltaltes fravær, hvis retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig,

1) når det skønnes, at der ikke bliver tale om andre følger end bøde, konfiskation, førerretsfrakendelse eller erstatning,

2) når tiltalte har givet samtykke til, at sagen behandles og afgøres i tiltaltes fravær,

3) når retten skønner, at behandling af sagen utvivlsomt vil føre til, at tiltalte frifindes,

4) når tiltalte efter at være mødt ved sagens begyndelse har forladt retten uden dennes tilladelse, eller

5) når tiltalte er undvejet, efter at anklageskriftet er forkyndt.

...

§ 548. Omfatter anken bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld, finder en fuldstændig ny behandling sted for landsretten.

...

§ 555. Tiltalte har ret til at deltage i retsmødet.

...

§ 561. I øvrigt finder afsnit V om behandlingen af kriminalsager tilsvarende anvendelse ved landsretten med de ændringer, der er fastsat i dette kapitel, eller som følger af forholdenes forskellighed.”

Anbringender

T har anført navnlig, at han havde ret og pligt til at være personligt til stede i retten under hovedforhandlingen i medfør af den grønlandske retsplejelov § 451 og § 555, Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 3, litra c, og FN-konventionen om borgerlige rettigheder artikel 14, stk. 3, litra d.

Der var gode udsigter til en væsentlig bedring af hans psykiske tilstand inden for rimelig tid, henset til hans hidtidige sygdomsforløb og udtalelsen fra overlægen på psykiatrisk afdeling.

Fremme af en ankesag som den foreliggende kan kun ske ”under ganske særlige omstændigheder”, og sådanne særlige omstændigheder forelå ikke for ham. Der var derfor ikke grundlag for at fremme sagen uden hans tilstedeværelse. Sagen angår en bevisanke, og hans tilstedeværelse var derfor så meget desto mere vigtig.

Det er retssikkerhedsmæssigt særdeles betænkeligt, at landsretten traf afgørelse om at fremme sagen og derved afskar ham fra at afgive forklaring for retten, når landsretten efterfølgende har lagt vægt på hans manglende forklaring om dna-beviserne i sagen, som ikke på noget tidspunkt er blevet foreholdt ham.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at reglerne i den grønlandske retsplejelov skal fortolkes i lyset af reglerne i den danske retsplejelov under hensyntagen til de forskelle, der følger af de respektive bestemmelser.

Det følger af retspraksis, bl.a. Højesterets kendelse i UfR 2001.611H, at der er hjemmel til at fremme hovedforhandlingen uden tiltaltes tilstedeværelse under ganske særlige omstændigheder, når tiltalte på grund af sin psykiske tilstand er ude af stand til at forstå og følge hovedforhandlingen. Det gælder også i grønlandske kriminalsager.

I vurderingen af, om sagen kan fremmes, indgår bl.a. også hensynet til retten til en retfærdig rettergang, jf. menneskerettighedskonventionens artikel 6. Denne ret indebærer, at tiltalte som udgangspunkt har krav på at være til stede under hovedforhandlingen, medmindre der foreligger tungtvejende grunde, og dette gælder også syge tiltalte. På den anden side indgår også hensynet til kravet om en rettergang inden en rimelig frist. Derudover er der et hensyn at tage til den forurettede. Fremme af hovedforhandlingen er samlet set i overensstemmelse med menneskerettighedskonventionen.

Landsretten har foretaget en samlet vurdering af bl.a. de lægelige oplysninger i sagen. Det fremgår heraf bl.a., at tiltalte er tilbagevendende sindssyg med flere tidligere indlæggelser på grund af svære manier og depressioner, og at tiltalte umiddelbart forud for hovedforhandlingen i landsretten den 5. februar 2020 blev vurderet at være så dårlig, at han ikke ville kunne klare at deltage i retssagen uden yderligere forværring. Tiltaltes psykiske tilstand var så alvor-

lig, at det var med rette, at han ikke blev bragt til stede den 5. februar 2020. Det ville være uforsvarligt at lade ham deltage, fordi der var risiko for forværring af hans tilstand.

Der var ikke grundlag for at udsætte hovedforhandlingen yderligere, idet bedring af tiltaltes tilstand ville forudsætte længerevarende ophold på psykiatriske hospitaler i Grønland og Danmark, som ville være mindst 3½ måned uden sikkerhed for, at hovedforhandlingen herefter ville kunne gennemføres med tiltaltes tilstedeværelse.

Tiltalte havde allerede afgivet forklaring i kredsretten om sagens forhold, og landsretten var derfor ikke uden oplysning om hans stilling til tiltalen, da sagen blev fremmet. Landsretten har anlagt en anden bevisvurdering af de tekniske beviser i sagen som grundlag for domfældelsen i voldtægtsforholdet. Henvisningen i landsrettens domsbegrundelse til tiltaltes manglende forklaring på, hvordan forurettedes dna er blevet afsat på indersiden af hans underbukser, må forstås som en henvisning til tiltaltes forklaring for kredsretten.

Det tilkommer den ret, der skal dømme i en straffesag, at skønne over, om sagen kan fremmes i den tiltaltes fravær, og der vil kun under ganske særlige omstændigheder være grundlag for at tilsidesætte dette skøn.

Højesterets begrundelse og resultat

T er tiltalt for voldtægt efter kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, begået den 12. januar 2019 (forhold 1) og for vold efter kriminallovens § 88 begået den 18. juli 2018 (forhold 2).

Ved Sermersooq Kredsrets dom af 2. april 2019 blev T frifundet for tiltalen i forhold 1 og fundet skyldig i forhold 2. Han blev idømt behandling på psykiatrisk hospital i Danmark og under tilsyn heraf samt af Kriminalforsorgen i Grønland under udskrivning. Længstetiden for foranstaltningen blev fastsat til 3 år.

Kredsrettens dom blev anket til Grønlands Landsret af anklagemyndigheden med påstand om domfældelse i overensstemmelse med tiltalen samt med påstand om skærpelse, således at der ikke fastsættes en længstetid for behandlingsdommen. T påstod frifindelse.

Hovedforhandling i ankesagen blev indledt den 27. august 2019, hvor T ikke var mødt.

Landsretten lagde til grund, at T var udeblevet uden lovligt forfald, og bestemte, at vidner i sagen kunne afhøres i hans fravær, jf. den grønlandske retsplejelov § 561, jf. § 453, stk. 2.

Hovedforhandlingen i landsretten fortsatte den 5. februar 2020, hvor T heller ikke var mødt. Det var oplyst, at han på det tidspunkt var tvangstilbageholdt på Dronning Ingrid Hospital, psykiatrisk afdeling, på behandlingsindikation, og det var ifølge de lægelige oplysninger uforsvarligt at lade ham deltage i retsmødet.

Anklagemyndigheden anmodede om, at sagen blev fremmet uden Ts tilstedeværelse, mens Ts forsvarer protesterede herimod og anmodede om sagens udsættelse, indtil T var i stand til at give møde.

Landsretten traf beslutning om at fremme sagen uden Ts tilstedeværelse, idet landsretten henviste til den grønlandske retsplejelov § 561, jf. § 451.

Ved dom afsagt samme dag blev T fundet skyldig i både sagens forhold 1 og 2. Han blev dømt til psykiatrisk behandling på psykiatrisk hospital i Danmark eller under tilsyn heraf samt af Kriminalforsorgen i Grønland under udskrivning. Der blev ikke fastsat nogen længstetid for foranstaltningen.

Sagen angår for Højesteret i første række, om det var en fejl, at Grønlands Landsret gennemførte hovedforhandlingen i ankesagen den 5. februar 2020 uden Ts tilstedeværelse.

Ankesagen omfattede bedømmelsen af beviserne i både sagens forhold 1 og forhold 2, og der skulle derfor finde en fuldstændig ny behandling sted for landsretten, jf. den grønlandske retsplejelov § 548, stk. 1.

Ifølge § 555 havde T ret til at deltage i retsmøder i sagen. Hans udeblivelse ved retsmødet den 5. februar 2020 skyldtes hans psykiske sygdom, der indebar lovligt forfald, og udgangspunktet var derfor, at sagen skulle udsættes, jf. § 453, stk. 1.

Der er ikke hjemmel til at gennemføre hovedforhandlingen i et sådant tilfælde, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. Højesterets kendelse af 19. december 2000

(UfR 2001.611) og – for så vidt angår ankesager – Højesterets dom af 29. januar 2007 (UfR 2007.1109/2).

Det fremgår af disse afgørelser, at der ved vurderingen af, om der foreligger ganske særlige omstændigheder, skal lægges vægt på, om tiltalte på grund af sin psykiske tilstand er ude af stand til at forstå og følge hovedforhandlingen, om fremstilling af tiltalte efter de lægelige oplysninger er uforsvarlig, og om der er udsigt til en bedring af tiltaltes tilstand inden for en rimelig tid.

Efter de lægelige oplysninger, der forelå den 5. februar 2020, kan det ikke lægges til grund, at T var ude af stand til inden for en rimelig tid at møde og afgive forklaring for Grønlands Landsret under behandlingen af ankesagen. Det bemærkes i øvrigt, at han efter kredsrettens dom var blevet udskrevet fra psykiatrisk afdeling den 15. april 2019 og først var blevet indlagt igen den 14. januar 2020. Desuden havde han tidligere været i stand til at afgive forklaring over for politiet, i grundlovsforhøret og under kredsrettens behandling af sagen.

Der forelå herefter ikke sådanne ganske særlige omstændigheder, at Grønlands Landsret den 5. februar 2020 kunne behandle og afgøre sagen uden Ts tilstedeværelse. Efter fejlens karakter finder Højesteret, at Grønlands Landsrets dom skal ophæves, og at sagen skal hjemvises til fornyet behandling i landsretten.

T har fortsat været tilbageholdt under anken.

Thi kendes for ret:

Grønlands Landsrets dom ophæves, og sagen hjemvises til ny behandling ved landsretten.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 5. februar 2020 i ankesag

Sagl.nr. K 098/19

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den ...

Advokat Naja Joelsen

Sermersooq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 2. april 2019 (kredsrettens sagl.nr. 335/2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med den for kredsretten rejste tiltale samt skærpe således, at der ikke fastsættes længstetid for behandlingsdommen samt påstand om konfiskation af en jernstang af mærket Bull Worker.

Der er endvidere på vegne af F1 nedlagt påstand om godtgørelse for tort med 100.000,00 kr., samt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med 3.500,00 kr.

Tiltalte, T, har påstået frifindelse.

Han har påstået frifindelse for det rejste krav om godtgørelse og erstatning, ligesom det størrelsesmæssigt er bestridt.

Domsmænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende oplysninger

Ad. forhold 1.

Det fremgår af anmeldelsesrapporten, at forholdet skulle være begået den 12. januar 2019 mellem kl. 00.30 og kl. 01.49, hvor der er sket anmeldelse. Der fremgår videre af rapporten blandt andet:

”...

Kl. 02.03 melder ... at man har foretaget anholdelse til sagen. /...

...

Ved vores ankomst blev anm./fou truffet udenfor adressen. Hun skønnedes beruset i middel grad idet hun havde snøvlende tale og lugtede af alkohol ud af munden. Hun forklarede kort, at hun ellers ville tage hjem, men blev slået med en metal genstand og efterfølgende fuldbyrftet voldtaget. Ved vores henvendelse til adressen blev døren åbnet af T. Han skønnedes beruset i middel grad, idet han havde snøvlende tale og lugtede af alkohol ud af munden.

...”

Af anholdelsesrapporten fremgår, at T ved anholdelsen i sin lejlighed blev truffet alene iført underbukser.

Der er forevist fotomappe med billeder optaget i lejligheden, optaget den 12. juli 2019.

Der er forevist fotomappe med billeder af F1, optaget den 12. juli 2019.

Der er forevist fotomappe med billeder af T, optaget den 12. juli 2019.

Ad. forhold 2.

Det fremgår af anmeldelsesrapporten, at forholdet er anmeldt den 26. juli 2018 kl. 09.45, og at gerningstidspunktet er angivet som den 18. juli 2018 mellem kl. 17.45 og 18.00.

Der er forevist fotomappe af F2, optaget den 27. juli 2018.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af vidnerne F1 og F2, der i det væsentlige har forklaret som i kredsretten, samt forklaring af retsgenetiker Hans Jacob Ten.

Tiltalte T har ikke afgivet forklaring under sagens behandling ved landsretten.

F1 har supplerende forklaret, at hun var blevet inviteret over til tiltalte, som hun ikke kendte navnet på. Hun var efter arbejde taget til blok ... for at feste. Tiltalte ringede og spurgte, om hun ville gå hen til dem. Da hun kom var tiltalte og en kvinde til stede. Hun kendte ikke navnet på kvinden.

Kvinden blev omkring en time efter hun selv var kommet. Hun forsøgte at samtidig med den anden kvinde, men han greb fat i hende og holdt hende tilbage. Hun gjorde modstand da han trak hende tilbage, blandt andet ved at holde i en sofa. Han tog fat i en jernstang, som hun ikke så, hvor kom fra. Forevist en jernstang, genkender hun denne. Hun blev slået med denne, og hun har stadig et ar i panden efter slaget. Forevist foto, optaget den 12. januar 2019 forklarede hun, at bulen på armen var en afværgelæsion i forbindelse med, at hun blev slået med stangen. Han ramte hende også på hånden.

Hun er sikker på, at han havde udløsning i hende og tørrede sig på toilettet. Hun kunne mærke det i sin livmoder. Han brugte ikke kondom. Hendes underbenklæder var trukket ned, hvorimod hun havde beholdt sin jakke på. Tiltalte havde sorte bukser og en hvid t-shirt på. Han beholdt ikke tøjet på under samlejet. Hun havde ikke i dagene op til samleje med andre end tiltalte. Hun kunne se ham på toilettet, hvor han tørrede sig med toiletpapir. Mens dette skete truede hende, da hun var ved at gå; hun forstod det ikke rigtig, men hun opfattede det truende. Hun husker ikke det direkte ordvalg. Foreholdt sin forklaring til politiet den 12. januar, hvorefter hun skulle have forklaret, at "Nu vil jeg kneppe dig, du kan ikke blive ved med at komme uden der sker noget", "Du går ikke, hvis jeg ikke knepper dig" og "Hvis jeg ikke knepper dig, banker jeg dig ihjel", husker hun det ikke, men han sagde noget i retning af: "Læg dig ned på sengen, så jeg kan have sex med dig".

Forespurgt af forsvareren forklarede hun, at hun ikke kan sige præcist, hvor længe hun var i lejligheden, men det var omkring et par timer. Hun havde drukket en del inden hun kom til lejligheden. Hun var ikke ude at tisse, mens hun var hos tiltalte. Hendes forklaring i kredsretten, hvorefter hun gik efter den anden dame, er korrekt, og hun var der en time efter kvinden gik.

Efter hun kom fra tiltaltes lejlighed løb hun til tiltaltes nabo. Foreholdt sin forklaring til politiet den 12. januar 2019, hvorefter hun skulle have forklaret, at ”afhørte tog herefter sit tøj på, og gik hurtigt fra stedet og flygtede til blok ..., opgang ..., og ringede til politiet. Hun ventede på politiet på trapperne. Hun råbte ikke om hjælp, men blev på stedet, fordi hun kunne på fat på politiet. Hun råbte ikke, fordi hun ikke så andre mennesker.

F2 har supplerende forklaret, at tiltalte er hendes fætter. Anmeldelsen skete omkring 1 uge efter hændelsen fordi hun var bange for, at tiltalte ville gøre det igen, og hun var bange for at møde ham på vej til sygehuset. De havde på ingen måde været oppe at slås i hans lejlighed, og hun havde på ingen måde provokeret tiltalte. Tiltalte fik hende til at lægge sig i sengen efter volden, hvorefter de begge faldt i søvn. Hun opfattede det ikke truende da han sagde, at hun skulle lægge sig i sengen. Hun var på intet tidspunkt vred på tiltalte inden volden.

Forespurgt af forsvareren forklarede hun, at de er meget tæt forbundne. Det er meget sjældent, at de spiser sammen. De taler sammen om problemer og svære ting. Hun var den aften ikke særligt beruset. Hun blev bedt om at lægge sig efter volden fordi hun har fået slag. Hun har ikke tidligere sovet hos ham. Efter den episode har de ikke andet end mødt ham på gaden. Han har sagt, at han ikke husker noget.

Retsgenetiker Hans Jacob Ten har forklaret, at han er retsgenetiker ved Retsgenetisk Institut, København.

Hen forklarede om de to erklæringer af 12. februar 2019, at de skal læses bogstaveligt. Den ene undersøgelse, med filnavnet C2019-01799-1, er en undersøgelse af de biologiske spor, og den anden undersøgelse, med filnavnet C2019-01799-2, er en sammenligningserklæring med henblik på at undersøge tilstedeværelse af dna fra referencepersonerne på de undersøgte biologiske spor.

Den første undersøgelse vedrører undersøgelse af de biologiske spor, der blev sikret ved den retsmedicinske undersøgelse af F1. Der blev sikret seks prøver fra kropsåbninger og negleskrab. Vedrørende materialet sikret fra vaginalindgangen, skal bemærkningen om, at der er fundet tegn på sædvæske forstås bogstaveligt, idet testmetoden er sådan, at andre væsker kan give samme udslag. Dette kan eksempelvis være spyt, urin og, i sjældne tilfælde, vaginalsekret. Af den grund tages det forbehold,

at det angives, at der er fundet tegn på sædvæske. Det er ikke sikkerhed for, at der er sædceller, men dette er en mulighed, der ikke kan udelukkes. Kønsbestemmelsen i sædcellefraktionen er usikker, hvilket også er angivet. Sædcelle- og restcellefraktion er tekniske begreber og skilles fra hinanden fra vaginalsekretet ved at det deles i to. Der sker en mellemgrov nedbrydning, hvorved andet end sædcellerne nedbrydes, hvorefter de udskilles, således at sædcellefraktionen udskilles fra restcellefraktionen. Det angivne ukendte køn er meget sandsynligt tegn på, at der er materiale fra to personer. Det fremgår af skemaet på erklæringens side 4, hvor der i sædcellefraktionen fra materiale fra vaginalindgangen efter dna-systemet D2S441 blev fundet materialet fra mindst én person. Parentesen omkring 10-tallet markerer, at det er en mindre del af materialet.

Fundet af dna fra F1 i vaginalindgangen passer med den første erklæring, hvorefter der er fundet dna fra en kvinde, idet det vedrører den større mængde dna i sædcellefraktionen. Der er ikke sket genetisk identifikation for den mindre mængde dna i sædcellefraktionen, idet dette materiale var for lille hertil, hvilket svarer til det lille 10-tal som nævnt på side 4 i den første erklæring.

Fundene i den første erklæring under punkt 1, der er prøver taget fra et par trusser og et trusseindlæg, hvorefter der er fundet dna fra en mand i sædcellefraktionen og fra en kvinde i restcellefraktionen, svarer til den anden erklærings resultater. I den anden erklæring er der beregnet sandsynligheder for, hvorfra det fundne dna i område 2 stammer, og dermed en grad af sikkerhed for det biologiske spors herkomst.

Et samleje kan ikke udelukkes ved de gennemførte undersøgelser. En udløsning vil ikke nødvendigvis efterlade dna spor, eksempelvis hvis der ikke er nogen sædcelleproduktion.

Forespurgt af forsvareren forklarede han om overførsel af dna spor, at de kan overføres ved direkte kontakt. Dna kan også findes i urin, men det er sædvanligvis meget lidt, medmindre der er eksempelvis urinvejssygdom, hvor der er imunceller i urinen. I praksis er der ingen dna i urin. Det afhænger af mange faktorer, hvorvidt og hvor meget dna, der overføres.

Det kan ikke udelukkes, at der kan ske overførsel af dna for under negle til underbukser. Kæden fra kilde til findested skal dog generelt være kort. Der kan ikke gives sandsynligheder herfor. Det afhænger af en vurdering af forklaringen herom,

kombineret med sund fornuft. Det er de konkrete forhold der afgør overførbareheden af dna. Der vil være en større sandsynlighed ved direkte overførsel end ved indirekte overførsel. Hænder afgiver dna i forskelligt omfang, afhængig af blandt andet slimhindekontakt forinden.

Personlige forhold

Det fremgår supplerende om de personlige forhold af udtalelse af 31. januar 2020 fra speciallæge i psykiatri Bodil Gramkow Andersen blandt andet:

”...

Sammenholdt med tidligere indlæggelser, er T's sygdomsforløb faktisk næsten ens hver gang. Når T er blevet udskrevet, er han hver gang ophørt med medicinen med sygdomsrecidiv til følge.

Det vurderes derfor, at T har behov for et langvarigt behandlingsforløb under indlæggelse, i håbet om, at dette vil kunne give ham indsigt og erkendelse af egen sygdom, således han vil forblive i behandling.

...”

Af lægeerklæring af 3. februar 2020 fra vikarierende overlæge Francisco Alberdi vedrørende T fremgår blandt andet:

”...

Patienten er for tiden indlagt på psykiatrisk afdeling på grund af en ny manisk periode som del i en kendt bipolar sindslidelse karakteriseret ved tilbagevendende manier og depressioner.

Hans tilstand under den nuværende periode har været behandlingsresistent, trods behandling med en kombination af ECT (elektrochok behandling), antipsykotisk medicin (zyprexa) og stemningsstabiliserende medicin (lithium). Han har fået det bedre end han havde ved indlæggelsen, men er på ingen måde i sin habitualtilstand. Det er af den grund besluttet at overflytte ham til videre behandling i Danmark.

I øjeblikket er han tvangstilbageholdt på behandlingsindikation og tilbringer dele af døgnet bæltefikseret på grund af fare for angreb på personalet. Ved

samtalen med undertegnede i dag var han anspændt og urolig. Vi drøftede den forestående retssag og det var min klare overbevisning, at hans sindstilstand er så dårlig, at han ikke vil kunne klare deltagelsen i retssagen uden af sindstilstanden forværres yderligere.
..."

T har være frihedsberøvet under sagen fra den 12. januar 2019 til den 9. april 2019 og fra den 5. februar 2020.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skylden:

Ad. forhold 1

Det lægges på baggrund af F1's forklaring, der fremstod sikker, til grund, at T på gerningstidspunktet holdt hende tilbage i sin lejlighed i forbindelse med, at en anden kvindelig gæst forlod stedet, og at hun herefter blev tildelt i hvert fald ét slag med en jernstang i hovedet. Dette understøttes af de lægelige oplysninger, således som de fremgår af politiattesten. T's benægtelse af at have tildelt F1 slag med jernstangen tilsidesættes på den baggrund.

Om det efterfølgende forløb lægges til grund, at T krævede at få samleje med F1, og at han herved dels udnyttede den ved volden fremkaldte frygt for yderligere vold, dels truede hende, til at tiltvinge sig samlejet. Der er ved bedømmelsen lagt vægt på F1's forklaring, sammenholdt med fund af dna fra hende på indersiden af T's underbukser, hans dna på kanten af hende trusser, samt T's manglende forklaring på, hvorledes navnlig F1's dna er blevet afsat på indersiden af hans underbukser, ligesom der i prøverne sikret fra vaginalindgangen er fundet dna fra en anden person end F1 selv.

På den anførte baggrund er det bevist, at T har gjort sig skyldig i voldtægt som beskrevet i tiltalen, og han er derfor skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1.

Ad. forhold 2

Også efter bevisførelsen for landsretten tiltrædes det, at T er fundet skyldig i vold efter kriminallovens § 88, 1. pkt., som sket ved kredsrettens dom.

Foranstaltningen:

Efter oplysningerne om tiltaltes personlige egenart tiltrædes, at han er henført til den af kriminallovens § 156 omhandlede personkreds. På baggrund af de foreliggende lægelige oplysninger, sammenholdt med udtalelserne af 31. januar 2020 og af 3. februar 2020, findes det nødvendigt til forebyggelse af nye lovovertrædelser, at tiltalte skal undergive sig behandling på psykiatrisk sygehus i Danmark. Det tiltrædes at der for en eventuel udskrivning er fastsat vilkår som sket ved kredsrettens dom.

Der fastsættes efter kriminalitetens karakter ingen længstetid for foranstaltningen, jf. kriminallovens § 158, stk. 2.

Foranstaltningen fastsættes som en fællesforanstaltning med den betingede dom af 25. juli 2018, jf. kriminallovens § 130, stk. 1.

Konfiskation:

Påstanden om konfiskation hos T af en jernstang af mærket Bull Worker tages i medfør af kriminallovens § 166, stk. 1, nr. 1, til følge som nedenfor bestemt.

Erstatning:

Idet der er tale om en overfaldsvoldtægt, og da der ikke i øvrigt foreligger særlige forhold, der kan føre til et andet resultatet, taget påstanden om godtgørelse for tort til følge som nedenfor bestemt.

Som sagen foreligger, tages påstanden om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke under påkendelse, idet der ikke foreligger dokumentation eller andet, der underbygger påstanden.

THI KENDES FOR RET:

T dømmes til psykiatrisk behandling på psykiatrisk hospital i Danmark eller under tilsyn heraf, således af den behandlende læge skal være bemyndiget til, efter nærmere aftale med overlægen ved psykiatrisk afdeling på X-hospital i X-by og Kriminalforsorgen i Grønland, at træffe bestemmelse om udskrivning via psykiatrisk afdeling på X-hospital således, at han under udskrivning tillige er undergivet tilsyn af Kriminalforsorgen. Den behandlende læge skal endvidere, i samråd med Kriminalforsorgen i Grønland være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlæggelse på psykiatrisk hospital i Grønland eller Danmark.

Under udskrivning gælder følgende pålæg:

- T skal overholde Kriminalforsorgens bestemmelser med hensyn til ophold og arbejde,
- T skal underkaste sig en lægeligt godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af hash og alkohol efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse,
- T skal i øvrigt rette sig efter Kriminalforsorgens bestemmelser om indskrænkning i rådighed over indtægt, formue og om opfyldelse af økonomiske forpligtelser.

For foranstaltningen fastsættes ingen længstetid.

Hos T konfiskeres en jernstang af mærket Bull Worker.

T skal inden 14 dage betale 100.000,00 kr. til F1 med tillæg af procesrente fra den 2. april 2019.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Jimmy B. Veitland

D O M

afsagt af Sermersooq Kredsret den 2. april 2019

Rettens nr. 335/2019

Politiets nr. 5505-97351-00004-19

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer ...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 26. marts 2019.

T er tiltalt for overtrædelse af:

Forhold 1:

5505-97351-00004-19

Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1 - voldtægt

ved den 12. januar 2019, ca. kl. 01.00, på adressen ..., Blok ..., ... i X-by, med vold og trussel om vold, at have tiltvunget sig samleje med F1, idet T tvang F1 til at blive i sin lejlighed, hvorefter han slog hende ikke under 5 gange med en metalstang en gang på hovedet og flere steder på kroppen, ligesom han udtalte "Massakkulli kujattariaqarpakkit isertuaannarsinnaanngilatit", oversat til dansk "Nu vil jeg kneppe dig, du kan ikke blive ved med at komme uden der sker noget", samt "Kujanngikkukit anissanngilatit", oversat til dansk "Du går ikke, hvis jeg ikke knepper dig", hvorefter han mod F1's vilje afklædte hende tøj og gennemførte samleje med hende.

Forhold 2:

5505-97431-00355-18

Kriminallovens § 88 - vold

ved den 18. juli 2018, ca. kl. 17.45, på adressen ..., Blok ..., ..., i X-by, at have tildelt F2 ikke under et knytnæveslag på hendes venstre kind, ligesom han anvendte en tom ølkasse til at slå F2 ikke under to gange på hendes venstre ben.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om behandling på dansk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, således at den behandlende læge skal være bemyndiget til efter nærmere aftale med overlægen ved psykiatrisk afdeling på ... X-hospital i X-by og Kriminalforsorgen i Grønland at træffe bestemmelse om udskrivning via psykiatrisk afdeling på x-hospital, samt under udskrivning tillige under tilsyn af kriminalforsorgen. Den behandlende læge skal endvidere i samråd med kriminalforsorgen være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlæggelse på hospital i Grønland eller Danmark.

Under udskrivning skal gælde følgende pålæg:

- vilkår om i tilsynstiden at overholde Kriminalforsorgens bestemmelser med hensyn til ophold og arbejde,
- vilkår om at underkaste sig en lægelig godkendt afvænningsbehand-

- ling mod misbrug af hash og alkohol eller Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse, og
- vilkår om i tilsynstiden at rette sig efter Kriminalforsorgens bestemmelser om indskrænkning i rådighed over indtægt, formue og om opfyldelse af økonomiske forpligtelser.

Anklagemyndigheden har påstået, at der ikke fastsættes nogen længstetid for foranstaltningen.

T har nægtet sig skyldig og har påstået frifindelse.

Anklagemyndigheden har på vegne F1 nedlagt påstand om, at T skal betale godtgørelse for tort på 100.000 kr., erstatning på 3.500 kr. for tabt arbejdsfortjeneste samt taget forbehold for yderligere erstatning.

Anklagemyndigheden har på vegne F2 taget forbehold for erstatning.

T har bestridt erstatningspligten samt erstatningskravets størrelse i det hele.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T, og vidneforklaring af F1 og F2.

Forklaringerne er refereret i retsbogen således:

"T forklarede på grønlandsk og dansk blandt andet, at han Han bor på Han sad sammen med A, da F1 ringede. Hun kom herefter til lejligheden. Lige efter A var gået, tog F1 fat i en jernstang som hun trak i. Hun kom ved 23 tiden. Hun var alene. Det var hende, der havde ringet til ham. Han havde ikke hørt, at hun havde ringet. Han kender hende i forvejen. Det er hans ekssamlevers veninde. Da hun kom ind havde de næsten ikke mere at drikke. Det var hende, der tog fat i jernstangen, og han slog hende ikke. Det er hans kammerats jernstang, som han bruger til at styrketræne med. Jernstangen stod ved døren. Hun blev pludselig vred, da hun var på vej ud. Hun var også meget fuld. Han ved ikke, hvorfor hun var vred. Måske fordi hun blev bedt om at gå. Han huskede ikke, hvad hun sagde. Hun kom med forskellige skældsord. Han blev forskrækket. Hun ville ikke gå til at starte med. Han fik lidt rødme på armen. Han holdt fast i stangen og det medførte nogle smerter i hans arm. Han fik vristet stangen fra hende. Da hun gik lagde han den på plads. Hvis han havde slået hende, var han kommet til at skade hende alvorligt.

Foreholdt, at F1 havde nogle skader forklarede han, at skaderne opstod i forbindelse med at de trak i jernstangen og derved bevægede sig. De talte ikke om, at de skulle have sex. Det er noget forurettede har fundet på, når hun siger, at hun er blevet voldtaget. De har ikke haft samleje. Da de tog ned for at blive undersøgt var han ikke bange, fordi han ikke har haft samleje med hende. Hun har ikke stået i undertøj inde i lejligheden. Hun var fuldt påklædt hele tiden. Hun tog ikke engang sin jakke af. Hun var der ikke så

længe. A havde været i lejligheden tidligere. Måske brød A sig ikke om det som hun sagde, og derfor gik hun ud. Han huskede ikke, hvornår A kom og gik. Hun var der ikke så længe for de havde ikke så mange øl. F1 blev, da A gik.

Det var ikke langt væk fra døren, at de trak i jernstangen. Der er ikke langt til stuen fra gangen. Han prøvede at trække jernstangen fra hende, og de bevægede sig fra side til side. Hun var også tung. Han huskede ikke om han kom til at ramme hende. Han blev så forskrækket.

Ad forhold 2 forklarede tiltalte, at han havde sin kusine på besøg den dag. Når hun drikker, så plejer hun at blive vred. Han ville ikke gøre hende noget. Han prøvede at stoppe hende. De trak i en kasse, hvor han kom til at ramme hendes ben. Et stykke tid efter fik han hende ud af lejligheden. Han huskede ikke om der var andre til stede i lejligheden. De mødtes i byen foran Brugsen. Derefter gik de sammen op til lejligheden. Han havde en pose med 10 øl i op til lejligheden. Der stod en tom kasse i hans lejlighed. De sad sammen i sofaen og drak øl. Han sagde til hende, at han kun havde de ti øl og ikke kunne købe flere. Hun var fuld allerede da han mødte hende. Han var ikke fuld i starten. Hun blev vred da der ikke var flere øl. De begyndte at skændes og derefter gik hun ud. Så var han alene i lejligheden. De trak i kassen begge to. Kassen stod i stuen ved bordet og hun tog fat i kassen. Hun blev totalt gal. Han ville ikke have, at noget blev smadret. Hun begyndte at skrigere og blive gal. Han tog kassen fra hende og han sagde, at hun skulle gå. Skaderne er selvpåført i forbindelse med, at de trak i kassen. Hun truede med at slå ham. Når hun bliver meget fuld går hun meget amok. Hendes eksmand har slået hende ofte, og derfor er hun dårlig psykisk. Han holdt fast i hende, da han ville føre hende ud af lejligheden.

Han kan godt selv styre sit temperament. Han ser hende ikke så ofte. Når hun ser ham, når hun er fuld, vil hun gerne vil sammen med ham. Det er heldigvis ikke så ofte, at han ser hende. Hun var meget fuld den pågældende dag. Hun blev ved med at ville være sammen med ham. Hun slingrede og var ret fuld. Han rørte hende kun, da han trak i kassen. Derudover husker han ikke noget, idet hun råbte så meget. Mere end en gang er hun blevet behandlet meget dårligt af sin eksmand.

F1 forklarede på grønlandsk blandt andet, at T trak i hende og tog fat i en jernstang og slog hende i panden. Han tvang hende til at lægge sig på sengen, mens han holdt i jernstangen. Han sagde, at hun skulle lægge sig ned på sengen og han truede hende med jernstangen og sagde, at nu skulle hun havde samleje med ham. Da han var færdig fik han hende ud af lejligheden. Hun ringede med det samme til politiet. Hun kom til lejligheden omkring kl. 22. Den kunne også havde været 21. T sagde, at de havde vin i lejligheden. Hun drak ikke vin. Hun drak den øl som hun selv havde med. Hun ringede til ham. Hun kender ham fordi hun plejer at besøge ham sammen med en kammerat. T's gæst drak også vin. Hun kender ikke navnet på kvinden, det var en T havde på besøg. Da kvinden skulle til at gå fulgte hun efter hende. T tog fat i hende bagfra og trak hende ind i stuen. T tog fat i jernstangen. Hun ved ikke hvor han havde den fra. T tog fat i hende ude i gangen. Hun havde alt sit tøj på. Han sagde til hende, at hun skulle tage sit tøj af. Hun havde haft sit overtøj på hele tiden. Hun havde jakke og strikkede gamacher på. Hun brugte de strikkede bukser som overtræksbukser. Da han tog fat i hende havde han jernstangen i hånden. Da hun satte sig ned på sofaen lagde hun ikke mærke til, hvor han tog jernstangen fra. Han ved ikke, hvor han havde jernstangen fra. Han satte hende i sofaen, og derefter hentede han jernstangen. Det hele skete så hurtigt. Han sagde, at nu skulle hun have samleje med ham. Det var sådan han sagde. Hun skulle til at sige, at hun skulle ud og så slog han hende med jernstangen. Han slog hende først og han ville

have at hun skulle lægge sig ned i sengen. Da han så at hun var ved at gå, trak han hende ind i stuen. Han sagde at hun skulle lægge sig ned og truede hende med jernstangen. Hun var meget bange. Hun lagde sig ned og så begyndte han at have samleje med hende. Han stoppede først, da han fik udløsning. Hun tog ikke al tøjet af. Hun beholdt endda sin jakke på. Hendes bukser havde hun trukket ned om sine ankler. Han spredte hendes ben og så havde han samleje med hende indtil han fik udløsning. Han slog hende først, og efter han havde slået hende, sagde han at hun skulle lægge sig ned i sengen. Da han var færdig sagde han til hende, at hun skulle gå. Hun ringede med det samme til politiet. Hun tog sit tøj på.

Adspurgt af forsvareren, forklarede hun, at hun kom over til T ved 21-22 tiden. Hun var der lidt mere end en time. Foreholdt, at hun først kontaktede politiet kl. 2 forklarede hun, at hun ikke kiggede på klokken, så hun ved ikke, hvad tid det var. Det var hende, der ringede til T. Han ringede ikke til hende.

Foreholdt bilag B-3, 3. afhøringsrapport, side 1, at hun skulle have forklaret, at det var T der ringede til hende, forklarede hun, at det kan hun ikke huske. T havde fortalt, at ..., der også var østkysten, også var på besøg. Men T løj. Hun ved ikke, hvad den kvinde hedder, der havde været på besøg også. Hun havde drukket 10 øl og en lille flaske vin. Hun begyndte at drikke lige efter hun havde fået fri ved 19 tiden. Da T holdt jernstangen trak hun ikke i den. Han slog hende meget hurtigt, og hun kunne ikke tænke på noget, fordi hun var så bange.

Foreholdt retsgenetisk undersøgelse, bilag F-8, s. 2, at der ikke fundet dna fra T i hendes vagina, forklarede hun, at han tørrede sin penis af.

F2 forklarede på grønlandsk blandt andet, at T inviterede hende op til sig i lejligheden, hvor han tændte en hashpibe. Han ringede til hende og inviterede hende fordi det var hendes fødselsdag. Måske fordi han havde røget hash kan han ikke huske noget idag. Han slog hende med en kasse. De var alene i lejligheden. T er hendes fætter. Hun fyldte 53 år den dag. Hun har besøgt ham tidligere. Hun plejer at komme på besøg. De er i familie, så de er lidt tæt knyttede. T røg hash da hun kom ind. Han havde nogle øl i lejligheden. Hun ved ikke, hvor mange de drak, for hun talte dem ikke. Hun var fuld. Hun husker dog det hele. Hun sad i hjørnesofaen. T har en yndlingsstol, som han sad i. Måske var det fordi han havde røget hash, at han kom til at slå hende. Han kom til at slå hende med kassen. Han gav hende også et knytnæveslag på kinden. Han rejste sig op og slog hende med kassen. Han har ikke slået hende før. Ølkassen var tom. Han slog hende på benet med kassen. Han hældte vand ud over hende. Hun har ikke forklaret det tidligere, at hun fik hældt vand ud over sig. Han slog hende først på benet med kassen. Derefter slog han hende med knytnæve på venstre side af hovedet. Han slog hende med sin højre hånd. T sad til venstre for hende.

T sagde derefter til hende, at hun skulle lægge sig i sengen. Han sagde ikke hvorfor. Hun tog hjem om morgenen. Han hældte vand på hende efter han havde slået hende med kassen og med knytnæven. Spanden fyldte han med vand og kom sæbe i for at undgå røglugt. Vandet hældte han ned i hovedet på hende. Hun lå i sengen sammen med ham fordi han sagde, at hun skulle. Hun haltede dagen efter, da hun kom hjem. Han gjorde ikke noget ved hende, mens hun sov. Hendes storebror var sammen med hende, da hun tog til lægen.

Hun gik først til lægen efter noget tid fordi hun var bange for at der skulle ske noget igen. Derfor tog hendes storebror med hende til sygehuset. Hun har nogle gange haft ondt i sit ben efterfølgende og oplever, at benet givet efter.

Adspurgt af forsvareren, forklarede hun, at hun var ulykkelig, da hun var hos T fordi hun havde smerter. Hun var glad inden det skete. Hun var følelsesmæssigt bedrøvet. Hun havde fortalt T, at hendes samlever har behandlet hende dårligt. Hun har nok grædt mens hun har fortalt T det. Hun har også været vred mens hun har fortalt T om episoden. Hun ryger kun hash når hun har drukket øl. Hun fik et enkelt sug af noget hash den pågældende aften.

Hun ved ikke, hvorfor T pludselig slog hende. De havde ikke skændtes. Hun syntes det var mærkeligt, at han behandlede hende på den måde. Det havde hun ikke regnet med. Det var T der havde ringet til hende. Han ringede til hende og sagde, at hun skulle komme ham i møde. De mødtes, og derefter tog de op til T. De trak ikke i kassen begge to. Ikke på noget tidspunkt.

Foreholdt bilag A-2, afhøringsrapport, side 1, at hun skulle have forklaret, at T allerede var beruset da hun kom, og at han gav hende en øl, forklarede hun, at dette er korrekt. Det er også rigtigt, når det fremgår af rapporten, at han sagde hun skulle drikke den hurtigere.

Foreholdt samme rapport s. 1, sidste afsnit, forklarede hun, det foregik sådan som hun forklarede under afhøringen.

Hun var til lægen sammen med sin storebror. Det var en læge fra Y-by, der vejledte hende om, at hun skulle gå på skadestuen. Hun har tidligere været på ..., hvor hun har haft samtaler med lægen"

Dokumenter

Til forhold 1 er der dokumenteret anmeldelsesrapport, dispositionsrapport, anholdelsesrapport og fotomapper. Der er endvidere dokumenteret retsgenetiske undersøgelser af 12. februar 2019.

Det fremgår af konklusionen heraf blandt andet:

"a) Materiale fra mundhulen

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra F1 selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler imod, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra T frem for en tilfældig anden person.

b) Materiale fra vagina

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra F1 selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler imod, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra T frem for en tilfældig anden person.

c) Materiale fra endetarmsåbningen

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra F1 selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler imod, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra T frem for en tilfældig anden person.

d) Materiale fra vaginalindgangen

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at det undersøgte dna i sædcellefraktionen stammer fra F1 selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler imod, at den større mængde dna i sædcellefraktionen stammer fra T frem for en tilfældig anden person.

[...]

g) Materiale aftørret fra penishovedet

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at det undersøgte dna stammer fra T selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler imod, at det undersøgte dna stammer fra F1 frem for en tilfældig anden person.

h) Materiale fra urinrøret

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at det undersøgte dna stammer fra T selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler imod, at det undersøgte dna stammer fra F1 frem for en tilfældig anden person.

i) Materiale fra mundhulen

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at det undersøgte dna stammer fra T selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler imod, at det undersøgte dna stammer fra F1 frem for en tilfældig anden person.

j) Fem negleskrab fra negle, højre hånd

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2019-07199-1, taler for, at en del af det undersøgte dna stammer fra T selv frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler for, at det undersøgte dna stammer fra F1 frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen for sporet blev beregnet til at være mere end 1.000.000 gange mere sandsynlig, hvis en del af det undersøgte dna stammer fra F1, end hvis ikke en del af det undersøgte dna stammer fra F1.

[...]

Prøver/effekter sikret af politiet

l) KT nr. 16: Et par trusser og et trusseindlæg

[...]

Dna-profilen for område 1 taler for, at en del af det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra F1.

Dna-profilen for område 1 taler imod, at noget af det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra T.

Dna-profilen for område 2 taler for, at en del af det undersøgte dna stammer fra F1.

Dna-profilen for område 2 taler for, at en del af det undersøgte dna stammer fra T.

Dna-profilen for sporet fra område 2 blev beregnet til at være 436.000 gange mere sandsynlig, hvis en del af det undersøgte dna stammer fra T, end hvis ikke en del af det undersøgte dna stammer fra T. Beregningen er baseret på hyppigheder af dna-faktorer i den grønlandske befolkning og forudsætter, at ingen af de påviste dna-faktorer stammer fra nære slægtninge til T.

Dna-profilen for område 3 taler for, at en del af det undersøgte dna stammer fra F1.

Dna-profilen for område 3 taler imod, at en del af det undersøgte dna stammer fra T.

m)KT. nr. 17: Et par underbukser

[...]

Dna-profilen taler for, at en del af det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra T.

Dna-profilen taler for, at en del af det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra F1.

Dna-profilen for restcellefraktionen blev beregnet til at være med end 1.000.000 gange mere sandsynlighed, hvis en del af det undersøgte dna stammer fra F1, end hvis ikke en del af det undersøgte dna stammer fra F1."

Til forhold 2 er der dokumenteret anmeldelsesrapport, fotomappe samt politiattest. Det fremgår af politiattesten blandt andet, at F2 henvendte sig den 27. juli 2018 på skadestuen. De objektive, lægelige fund er beskrevet i politiattesten, som:

"ansigt: ømhed venstre kindben, let hævelse ikke længere misfarvning, naturligt sammenbid

venstre arm: 3*5 cm stort blå mærke på ve overarm, nogle dage gammelt

venstre ben: 11*7 cm stort blå mærke på ve lår yderside, indersiden lige over knæniveau 4*4 cm stort blå mærke

venstre knæ hævet misfarvet, blå mærke 113*10 på ydersiden, 6*7 på indersiden, gang haltende." Af politiattesten fremgår det endvidere, at det forefundne kan antages at være fremkommet på den angivne tid og angivne måde, og at forbigående mén forventes.

Personlige oplysninger

Der er af speciallæge i psykiatri Jacob Lindholm udarbejdet en minimentalerklæring af 14. februar 2019, hvoraf det af konklusionen fremgår, at T tilhører den personkreds, som er omtalt i den grønlandske retsplejelovs § 156. Ifald han kendes skyldig skal anbefales, i henhold til samme lovs § 157, en dom til behandling på psykiatrisk hospital i Grønland med tilsyn af Kriminalforsorgen under udskrivning således, at Kriminalforsorgen sammen med overlæge ved psykiatrisk afdeling kan træffe bestemmelse om genindlæggelse på psykiatrisk afdeling.

Kriminalforsorgen har i udtalelse af 20. februar 2019 oplyst, at Kriminalforsorgen er villige til at påtage sig tilsyn af T.

Ledende overlæge på ..., Søren Buus Jensen, har i supplerende udtalelse af 20. marts 2019 oplyst, at T, hvis han fortsat skal rummes i psykiatrisk regi og senere måske med behandlingsdom - overflytte ham til Danmark (...), da han ikke længere kan rummes på

T har om sine personlige forhold forklaret, at han har været førtidspensionist siden 2010. Han trives nogenlunde i sin dagligdag. ... hjælper ham ved at holde ham beskæftiget. Han har været psykisk syg siden 1988, hvor hans storebror begik selvmord. Han har forsøgt at stoppe med både at drikke og ryge hash.

T blev anholdt den 12. januar 2019 og har været tilbageholdt under sagen.

Retten's begrundelse og afgørelse

Om skyldsspørgsmålet

Forhold 1

Mod tiltaltes benægtelse finder retten, at anklagemyndigheden ikke har ført det til domfældelse nødvendige bevis, for at tiltalte ved vold og trussel om vold har tiltvunget sig samleje med F1.

Retten har i den forbindelse lagt afgørende vægt på, at der ifølge den retsgenetiske undersøgelse ikke er oplysninger, der med fornøden sikkerhed understøtter F1's forklaring om det passerede, herunder at der ikke i hendes vagina er fundet dna fra T, ligesom der ikke på hans penis er fundet hendes dna. Retten har herved tillagt det betydning, at T ifølge F1 voldtog hende indtil han fik udløsning, og at der ikke efter det oplyste er anvendt kondom.

Det forhold, at der i F1's trusser er fundet dna fra T, og at der i T underbukser er fundet dna fra F1 kan ikke føre til et andet resultat. Det bemærkes hertil, at fund af dna de angivne steder ikke i sig selv er bevis for, at et fuldbyrdet samleje har fundet sted.

Retten har derudover lagt vægt på tiltaltes egen forklaring om, at han prøvede at vriste jernstangen fra F1, da hun havde slået ham med den, og at han ikke har slået hende med den. Retten lægger således til grund, at bulen i hendes pande hidrører fra parternes håndgemæng og har derudover ikke fundet det bevist, at tiltalte skulle have slået F1 på kroppen 5 gange med jernstangen.

På baggrund af ovenstående frifindes T herefter for overtrædelse af kriminallovens § 77.

Forhold 2

På baggrund af forklaringen fra F2 sammenholdt med den fremlagte fotodokumentation af hendes skader og oplysningerne i politiattesten finder retten det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med den rejste tiltale.

Retten har herved lagt vægt på, at F2's forklaring fremstod sikker og sammenhængende, og at hun har forklaret, hvordan tiltalte pludseligt og uden grund slog hende, med store smerter og blå mærker på hendes venstre ben til følge. Retten har endvidere lagt vægt på, at det af politiattesten fremgår, at skaderne kan være sket på den af hende forklarede måde.

Tiltalte er herefter skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 88 ved at have tildelt F2 et knytnæveslag på hendes venstre kind, og slået hende mindst 2 gange med en tom ølkasse på hendes venstre ben.

Om foranstaltningen

I denne sag finder retten, at der ved valget af foranstaltning navnlig skal lægges vægt på oplysningerne om tiltaltes psykiske helbredstilstand og erklæringerne fra de to speciallæger i psykiatri, og at T skal idømmes en særlig foranstaltning for psykisk syge lovovertrædere, jf. kriminallovens § 156.

Retten har efter oplysningerne i speciallægeerklæringerne lagt til grund, at T opfylder de lægelige betingelser, og at det for at forebygge nye lovovertrædelser er nødvendigt at anvende denne foranstaltning, og at anbringelsen skal ske i Danmark.

Retten følger derfor anklagemyndighedens påstand om en dom til anbringelse som fastsat nedenfor.

Længstetiden for foranstaltningen fastsættes til 3 år, jf. kriminallovens § 158, stk. 1.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Henset til, at T er frifundet i forhold 1 har retten ikke taget stilling til F1's krav om godtgørelse for tort og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Thi kendes for ret:

T anbringes på psykiatrisk hospital i Danmark eller under tilsyn deraf, således at den behandlende læge skal være bemyndiget til efter nærmere aftale med overlægen ved psykiatrisk afdeling på X-hospital i X-by og Kriminalforsorgen i Grønland at træffe bestemmelse om udskrivning via psykiatrisk afdeling på X-hospital, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen. Den behandlende læge skal endvidere i samråd med Kriminalforsorgen være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlæggelse på hospital i Grønland eller Danmark.

Under udskrivning skal gælde følgende pålæg:

- vilkår om i tilsynstiden at overholde Kriminalforsorgens bestemmelser med hensyn til ophold og arbejde,
- vilkår om at underkaste sig en lægelig godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af hash og alkohol eller Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse, og
- vilkår om i tilsynstiden at rette sig efter Kriminalforsorgens bestemmelser om indskrænkning i rådighed over indtægt, formue og om opfyldelse af økonomiske forpligtelser.

For foranstaltningen fastsættes en længstetid på 3 år.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

...

midlertidig kredsdommer